

LOHKO-projektet

Exaktare information om åkrarnas näringsämnesbelastningsrisk

Hur mycket näringsämnen urlakas från åkern? Hur kan risken för belastning minskas? Det finns inte ännu några exakta svar på dessa aktuella frågor. Det behövs mera information för att precisera uppskattningarna av belastning. LOHKO-projektet (Lohkon ominaispiirteet huomioiva ravinnekuormitusmallinnus ja sen kehittäminen) insamlar information i samarbete med odlarna.

Precisering av belastningsuppskattningarna

Det är viktigt att så noggrant som möjligt känna till vilken inverkan åkerns egenskaper och odlingsmetoderna har på risken för näringsämnesbelastningen i vattendragen. Då kan odlaren välja sådana odlingsmetoder som bäst lämpar sig för gården, vilka har konstaterats minska på näringsämnesbelastningen men vilka ändå inte belastar gårdens ekonomi oskäligt mycket. För odlaren utgör varje kilogram av urlakade näringsämnen en ekonomisk förlust.

Både nationellt och internationellt finns det uppställda mål för minskning av den näringsämnesbelastningen i vattendrag och havsområden. Dessa uppställda mål skall fullföljas genom olika åtgärder. Resultaten från LOHKO-projektet hjälper förvaltningen att bättre och mera pålitligt utvärdera hur effektiva och praktiska olika vattenskyddsåtgärder är inom jordbruket.

Hjälp av modeller

Man kan inte mäta näringsurlakningen från varje skifte skilt för sig. Man måste använda modeller som beskriver naturliga processer med hjälp av matematiska formler. Modellerna grundar sig på mätresultaten från försöksbaserad forskning och information som har insamlats från området. Med hjälp av formler, mätresultat och annan information kan resultaten utvidgas också till sådana situationer, som inte representeras av försöksresultat. Ju noggrannare information det finns att tillgå, desto bättre beskriver modellerna den verkliga situationen.

I LOHKO preciseras VEMALA/ICECREAM-näringsbelastningsmodellen, där belastningen från enskilda skiften omvandlas till en del av jordbrukets totalbelastning. Målet är att utveckla modellen så, att den bättre än tidigare beskriver belastningen från olika typer av åkrar och den inverkan som olika odlingsåtgärder har på belastningen.

Precisering av den uppskattade belastningen

LOHKO genomförs på fem avrinningsområden i Nyland och Sydvästra Finland. Objekten har valts så att de skall representera så olika jordarter, andel åker och odlingsväxter som möjligt i olika storlekar av skiften. Objektet är Lepsämäenjoki i Nurmijärvi, ett åkerdike i Vichtis, ett täckdikningsobjekt i Esbo, Peräsuonoja i Oripää och Kaukanaronoja i Kjulo.

I objekten följer man upp näringsurlakning, samlar in uppgifter om odling samt utför preciserande markanalyser. Uppgifterna används för att skapa modeller. De odlare som deltar i projektet får tillgång till alla detaljerade modeller och uppföljningsresultat från sitt område. Slutsatserna och sammandragen kan utnyttjas av rådgivning och forskning.

Vid sidan av traditionella vattenprover utnyttjas kontinuerlig mätning av vattenkvaliteten. Ur vattnet fastställs bland annat halten av kväve, fosfor och fasta partiklar. (Foto: P. Valkama)

Skiftesspecifik information

Inom projektet utförs också en utredning av möjligheten att utnyttja skiftesspecifik information (särskilt P-tal), där man dryftar utmaningar och nyttan av att använda informationen ur både användarens och producenternas synpunkt.

Förverkligande och finansiering

Projektet förverkligas under tiden 1.1.2015 - 31.12.2016. Projektet förverkligas av Centraförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf, Vattenskyddsföreningen för Vanda å och Helsingfors regionen rf (VHVSY), Nylands NTM-central/Ansvarsområdet för miljö och naturresurser, Pyhäjärvi-instituutti och Finlands miljöcentral/Vattencentret (SYKE) samt odlare, vars delaktighet i projektet är mycket viktigt. Projektet finansieras i huvudsak från miljöministeriets program för främjande av återvinningen av näringsämnen och förbättring av Skärgårdshavets tillstånd. Alla parter som deltar i projektet deltar också i finansieringen.

Följ med projektets fortskridande

Man kan följa med projektets fortskridande på projektets webbplats www.mtk.fi/lohko. På webbplatsen kan man bland annat följa med mätningen av vattenkvaliteten och annan information som projektet genererar.

Kontaktuppgifter

MTK: Airi Kulmala
airi.kulmala@mtk.fi, tfn 020 4131

Nylands NTM: Irmeli Ahtela
irmeli.ahtela@ely-keskus.fi, tfn 0295 021 000

VHVSY: Pasi Valkama
pasi.valkama@vesiensuojelu.fi, tfn 09 272 7270

Pyhäjärvi-instituutti: Sauli Jaakkola
sauli.jaakkola@pji.fi, tfn 02 838 0600

SYKE: Vanamo Piirainen
vanamo.piirainen@ymparisto.fi, tfn 0295 251 000

Tilläggsuppgifter: www.mtk.fi/lohko